

Ogólne Warunki Spedycyjne

PKP Linii Hutniczej Szerokotorowej

Sp. z o.o.

Spis treści:

Rozdział I: Przepisy ogólne - Art. 1 - 3

Rozdział II: Oferta - Art. 4

Rozdział III: Umowa spedycji - Art. 5.

Rozdział IV: Zlecenie spedycyjne - Art. 6.

Rozdział V: Wykonanie zlecenia i obowiązki Zleceniodawcy - Art. 7 - 15

Rozdział VI: Obowiązki i odpowiedzialność Spedytora - Art. 16 - 20

Rozdział VII: Ograniczenia i wyłączenia odpowiedzialności Spedytora - Art.
21 - 23

Rozdział VIII: Przeładunek - Art. 24.

Rozdział IX: Ubezpieczenia - Art. 25.

Rozdział X: Składowanie - Art. 26.

Rozdział XI: Wynagrodzenie spedytora, zwrot poniesionych kosztów i
wydatków - Art. 27 - 28

Rozdział XII: Zabezpieczenie płatności należności - Art. 29 - 30

Rozdział XIII: Prawo zastawu Art. 31

Rozdział XIV: Reklamacje - Art. 32 - 33

Rozdział XV: Przedawnienie roszczeń - Art. 34 - 35

Rozdział XVI: Właściwość sądów - Art. 36.

Rozdział XVII: Postanowienia końcowe - Art. 37 - 39

Rozdział I

Przepisy ogólne

Art. 1

Niniejsze Ogólne Warunki Spedycyjne PKP Linii Hutniczej Szerokotorowej Sp. z o.o. określają zasady wykonywania usług spedycyjnych krajowych i zagranicznych świadczonych przez PKP LHS Sp. z o.o. (zwana dalej Spedytorem) i mają zastosowanie w stosunkach pomiędzy Spedytorem, a jego Zleceniodawcą.

Art. 2

Zleceniodawcą w rozumieniu niniejszych warunków jest osoba/strona zawierająca umowę spedycyjną ze Spedytorem, zlecająca mu realizację zadań i czynności lub wstępująca w prawa tejże strony.

Art. 3

§ 1. Zakres usług spedycyjnych świadczonych przez Spedytora na rzecz Zleceniodawcy, ustalany jest dla każdej umowy spedycyjnej w sporządzonym zleceniu spedycyjnym, o którym mowa w Art. 6, przy czym może on obejmować następujące czynności:

- a) poradnictwo w przedmiocie warunków przewozu, wyboru trasy i środka transportu oraz w zakresie cen;
- b) przygotowanie przesyłki do przewozu (ważenie, liczenie, znakowanie);
- c) dostawę przesyłki do miejsca przekazania na główny środek transportu;
- d) sporządzenie dokumentów przewozowych;
- e) zawarcie z przewoźnikiem umowy przewozu
- f) ubezpieczenie przesyłki na okres przewozu;
- g) odbiór przesyłki w miejscu przeznaczenia;
- h) składowanie przesyłek;
- i) przeładunek
- j) organizowanie odprawy celnej i innych czynności związanych z

- przewozem przesyłki przez granice państwa
- k) organizowanie transportu samochodowego
  - l) podjęcie należności za dostarczony towar;
  - m) przeprowadzenie rozliczenia z przewoźnikiem za wykonaną usługę;
  - n) podejmowanie czynności w celu uzyskania zwrotu nienależnie pobranych sum z tytułu przewoźnego i innych niesłusznie pobranych kwot związanych z wykonywaniem przewozu;
  - o) podejmowanie odpowiednich czynności dla zabezpieczenia praw Zleceniodawcy w stosunku do przewoźnika i innych podwykonawców w przypadku powstania szkody w trakcie wykonywania usługi
  - p) zawiadomienie Zleceniodawcy o przewidywanych lub zaistniałych już przeszkodach w przewozie.

§ 2. Spedytor może dokonać czynności Agencji Celnej. W tym przypadku, oprócz niniejszych Warunków, zastosowanie znajdują Zasady Sprzedaży Usług Agencji Celnej PKP LHS Sp. z o.o. oraz inne właściwe przepisy.

§ 3. Spedytor świadczy określone powyżej czynności spedycyjne we własnym imieniu, lecz na rachunek Zleceniodawcy. W szczególności Spedytor działając jako zastępca pośredni będzie zawierał umowy z podwykonawcami i przewoźnikami dokonującymi przewozu przesyłki powierzonej do obsługi spedycyjnej.

Rozdział II

Oferta

Art. 4

§ 1. Zawarcie umowy spedycyjnej obligatoryjnie jest poprzedzone złożeniem pisemnego zapytania ofertowego przez Zleceniodawcę. W odpowiedzi na zapytanie ofertowe Spedytor przedstawia Zleceniodawcy ofertę.

§ 2. Przedstawiona przez Spedytora oferta obejmuje tylko te czynności, które są w niej wymienione i zachowuje ważność w określonym w niej terminie.

§ 3. Oferta Spedytora i uzgodnienia dotyczące stawek i usług (własnych lub osób trzecich) odnoszą się tylko do towarów i czynności określonych w

zapytaniu ofertowym oraz zakładają typowe, nie zakłócone warunki realizacji procesu spedycyjnego.

§ 4. W przypadku zmiany któregokolwiek elementu oferty, zaistniałej z przyczyn zewnętrznych, niezależnych od Spedytora, podane lub uzgodnione ceny będą odpowiednio korygowane wstecz od momentu, gdy zmiana ta wystąpiła.

§ 5. 1. W przypadku zaakceptowania oferty Zleceniodawca, przed złożeniem zlecenia spedycyjnego, zobowiązany jest doręczyć Spedytorowi oryginały lub kserokopie poniższych dokumentów, potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez notariusza, radcę prawnego, adwokata lub inną upoważnioną/e osobę/y wyszczególnioną/e do reprezentacji w KRS lub na podstawie wpisu w ewidencji działalności gospodarczej:

- a) aktualnego rejestru sądowego lub zaświadczenia o dokonaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, zawierającego informacje o przedmiocie działania Klienta oraz osób upoważnionych do reprezentowania Klienta,
- b) zaświadczenia o numerze identyfikacyjnym REGON,
- c) decyzji w sprawie nadania numeru identyfikacyjnego NIP,
- d) opinii banku prowadzącego rachunek podstawowy Klienta,
- e) zaświadczenia z właściwego urzędu skarbowego o niezaleganiu w podatkach lub stwierdzającego stan zaległości,
- f) zaświadczenia właściwego zakładu ubezpieczeń społecznych o niezaleganiu z zapłatą składek na ubezpieczenia społeczne,
- g) sprawozdania finansowego (bilans, rachunek zysków i strat), a w przypadku Klienta nie zobowiązanego do sporządzania sprawozdania finansowego innych dokumentów określających obroty oraz zobowiązania i należności za ostatni rok sprawozdawczy,

nadto w przypadku, gdy zachodzi konieczność skorzystania z usług Agencji Celnej Zleceniodawca zobowiązany jest dołączyć Spedytorowi oryginały lub kserokopie poniższych dokumentów, potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez notariusza lub Urząd Celny następujące dokumenty:

- h) aktualnego rejestru sądowego lub zaświadczenia o dokonaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, zawierającego informacje o przedmiocie działania Klienta oraz osób upoważnionych do reprezentowania Klienta,
- i) zaświadczenia o numerze identyfikacyjnym REGON,
- j) decyzji w sprawie nadania numeru identyfikacyjnego NIP,
- k) upoważnienia do działania w formie przedstawicielstwa bezpośredniego/pośredniego,
- l) upoważnienia do wykonywania czynności przed organami celnymi w postępowaniu podatkowym,
- m) zlecenie na wykonanie usługi,
- n) upoważnienie do kwitowania i odbioru przesyłek,
- o) upoważnienie do dokonywania zmian w umowie przewozu,
- p) opinii banku prowadzącego rachunek podstawowy Zleceniodawcy.

2. Dokumenty wymienione w ust. 1 pkt a - g, h - j powinny być wystawione nie wcześniej niż trzy miesiące od daty dostarczenia ich do siedziby Spedytora.

3. Zleceniodawca mający swoją siedzibę poza granicami RP przedkłada dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt a - g, zgodnie z przyjętym w danym kraju prawodawstwem. Przedmiotowe dokumenty Zleceniodawca zobowiązany jest dostarczyć w oryginale lub uwierzytelnionej kopii i przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego.

4. Zleceniodawca zobowiązany jest do informowania o wszelkich zmianach w dokumentach statutowych i dostarczania ich do siedziby Spedytora w terminie 14 dni od daty ujawnienia zmiany w rejestrach.

Rozdział III

Umowa spedycji

Art. 5.

§ 1. Przez umowę spedycji Spedytor zobowiązuje się za wynagrodzeniem, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do wysłania lub odbioru przesyłki albo do dokonania innych usług związanych z jej przewozem.

§ 2. Umowa spedycyjna dla swej ważności wymaga formy pisemnej i podpisu Zleceniodawcy zgodnego z zasadami jego reprezentacji, określonymi przez właściwe przepisy prawa obowiązującego w kraju, w którym Zleceniodawca ma siedzibę/miejsce zamieszkania.

§ 3. Umowa spedycyjna sporządzana jest według wzoru stosowanego przez Spedytora.

§ 4. Do umowy spedycyjnej Zleceniodawca dołącza zlecenie spedycyjne, o którym mowa w Art. 6, oraz podpisaną przez siebie za kopię oferty Spedytora. Oryginał oferty Spedytora zatrzymuje Zleceniodawca.

§ 5. W przypadku zastosowania przez Zleceniodawcę przedpłaty określonej w Art. 29 § 2, pkt. „e”, usługa może być wykonana wyłącznie po złożeniu przez Zleceniodawcę zlecenia spedycyjnego wraz z dokumentami określonymi w Art. 4, § 5, lit a-c oraz przedstawienia dowodu wpłaty należności wynikających z faktury proformy.

§ 5. Spedytor ma prawo, ale nie obowiązek sprawdzenia prawdziwości podpisów i uprawnień osób podpisanych na umowach, zleceniach spedycyjnych, zawiadomieniach, przelewach, przekazach lub innych dokumentach.

§ 6. Przyjętą do realizacji umowę spedycyjną i/lub prace z nią związane Spedytor może przekazać do wykonania osobom trzecim lub ich podwykonawcom. W tym przypadku wszelkie przepisy dotyczące ograniczenia odpowiedzialności Spedytora, zawarte w niniejszych Ogólnych Warunkach Spedycyjnych odnoszą się także do podwykonawców.

Rozdział IV

Zlecenie spedycyjne

Art. 6.

§ 1. Zakres czynności spedycyjnych objętych umową spedycyjną określa zlecenie spedycyjne, sporządzone według standardów określonych przez Spedytora, stanowiące załącznik do umowy spedycyjnej i jej integralną część.

§ 2. Zlecenie spedycyjne zawierać powinno co najmniej :

a) oznaczenie Zleceniodawcy poprzez wskazanie jego pełnej nazwy, siedziby, numeru REGON i numeru NIP, nadto w załączeniu winny znajdować się dokumenty potwierdzające prowadzenie działalności gospodarczej wydane przez właściwe organy;

- b) oznaczenie nadawcy/odbiorcy przesyłki poprzez wskazanie jego pełnej nazwy i siedziby, numeru REGON i numeru NIP;
- c) oznaczenie przeznaczonych do przewozu rzeczy (rodzaj, ilość, waga itp.)
- d) miejsce odbioru przesyłki przez Spedytora;
- e) miejsce dostarczenia przesyłki;
- f) udzielenie poleceń spedycyjnych poprzez wskazanie czynności, które zobowiązany będzie wykonać Spedytor, a także wszelkie inne dane i dokumenty potrzebne dla prawidłowego wykonania zlecenia.

§ 3. Zleceniodawca składając Spedytorowi zlecenie spedycyjne, potwierdza zgodność deklarowanych danych ze stanem faktycznym, jak również znajomość warunków niniejszych Ogólnych Warunków Spedycyjnych, które z momentem złożenia zlecenia spedycyjnego stają się dlań wiążące.

§ 4. Zleceniodawca ma obowiązek złożenia zlecenia spedycyjnego kompletnego i prawidłowego. Zleceniodawcę obciążają konsekwencje zaistniałe wobec Spedytora i osób trzecich w następstwie podania w zleceniu spedycyjnym niedokładnych, niekompletnych i nieprawidłowych danych, przy czym odnosi się to również do danych zawartych w dokumentach, korespondencji oraz podanych na przesyłce informacji co do ilości, wagi, wymiarów i właściwości, a także wadliwego opakowania przesyłki, itp., nawet wtedy gdy niedokładność, niekompletność, względnie nieprawidłowość powstały bez jego winy.

§ 5. Przy towarach niebezpiecznych, Zleceniodawca składając zlecenie spedycyjne, winien w nim określić konkretny rodzaj niebezpieczeństwa oraz poinformować o koniecznych środkach ostrożności. W przypadku, gdy chodzi o towar niebezpieczny w rozumieniu przepisów o transporcie towarów niebezpiecznych lub innych, dla których w zakresie przewozu i magazynowania istnieją szczególne przepisy co do obchodzenia się z nimi, Zleceniodawca zobowiązany jest podać wszystkie dane, niezbędne do właściwego wykonania umowy spedycyjnej, w szczególności klasyfikację zgodną z właściwymi przepisami dotyczącymi towarów niebezpiecznych.

§ 6. Spedytor nie jest odpowiedzialny za skutki dodatkowych instrukcji udzielanych przez Zleceniodawcę bezpośrednio innym stronom uczestniczącym w realizacji procesu spedycji.

§ 7. Spedytor nie ma obowiązku, lecz jest uprawniony do sprawdzenia, czy przedstawione mu w zleceniu spedycyjnym dane są poprawne i wyczerpujące.

Rozdział V

Wykonanie zlecenia i obowiązki Zleceniodawcy

Art. 7.

§ 1. Zleceniodawca jest zobowiązany wydać przesyłkę Spedytorowi w stanie umożliwiającym jej prawidłowy przewóz i wydanie bez ubytku i uszkodzenia.

§ 2. Przesyłki, które ze względu na swoje właściwości lub zawartość wymagają opakowania, Zleceniodawca zobowiązany jest oddać w opakowaniu spełniającym wymogi Spedytora.

Opakowanie powinno między innymi:

- a) być zamknięte i zabezpieczone skutecznym środkiem, takim jak taśma samoprzylepna, plomby czy pieczęcie lakowe;
- b) być odpowiednio wytrzymałe;
- c) uniemożliwiać dostęp do zawartości bez pozostawienia widocznych śladów;
- d) być opisane, gdy wymagają tego właściwości lub zawartość przesyłki, poprzez oznakowanie, np.: „ostrożnie! Szkło”, „górze/dół”, „nie przewracać”, itp.
- e) pozbawione zabezpieczeń mogących uszkodzić te i inne przewożone przesyłki.

§ 3. Opakowanie i zabezpieczenie przesyłki wlicza się do jej masy.

Art. 8.

§ 1. Postanowienia niniejszych Ogólnych Warunków Spedycyjnych nie mają zastosowania m. in. do spedycji pieniędzy, papierów wartościowych, dokumentów, kosztowności i innych przedmiotów szczególnie cennych.

§ 2. Spedytor nie przyjmuje przesyłek, w szczególności,:

- a) zawierających korespondencję pisemną, przesyłki listowe z wyjątkiem druków bezadresowych i ankiet,
- b) zawierających gotówkę, papiery wartościowe, inne dokumenty o charakterze płatniczym,
- c) zawierających przedmioty wartościowe /wyroby jubilerskie, dzieła sztuki, antyki, numizmatyki itp./;
- d) zawierających broń i amunicję,
- e) zawierających artykuły szybko psujące się, wymagające specjalnych warunków przewozu;
- f) zawierających towary chemicznie i biologicznie aktywne,
- g) zawierających żywe zwierzęta lub rośliny,
- h) zawierających szczątki ludzkie i zwierzęce,
- i) zawierających narkotyki i substancje psychotropowe,
- j) zawierających leki wymagające specjalnych warunków przewozu,
- k) zawierających inne towary, które swoimi właściwościami mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia lub życia osób mających z nimi styczność,
- l) zawierających towary ulegające szybkiemu zepsuciu lub utracie właściwości,
- m) zawierających inne towary, których przewóz jest zabroniony na podstawie obowiązujących przepisów prawa,
- n) zawierających dzieła sztuki, antyki, kamienie i metale szlachetne w jakiegokolwiek postaci lub formie, waluty, zbywalne papiery wartościowe, certyfikaty i jakiegokolwiek inne walory zbywalne;
- o) nienależycie zapakowanych,
- p) które mogą uszkodzić lub zniszczyć inne przesyłki,
- q) mających na opakowaniu lub w widocznej części zawartości napisy lub rysunki naruszające dobra chronione przez prawo;

- r) zaklasyfikowanych jako materiały lub towary niebezpieczne, artykuły, których transport jest niedozwolony lub ograniczony przez obowiązujące przepisy prawa lub organy administracji publicznej;
- s) które ze względu na swoje właściwości uniemożliwiają wykonanie usługi spedycyjnej i dokonanie przewozu przy użyciu posiadanych środków i urządzeń transportowych;
- t) które nie mają sporządzonej deklaracji celnej, o ile jest ona wymagana przez przepisy celne.

§ 3. Spedytor nie przyjmuje do przewozu przesyłek zawierających towary o znaczeniu strategicznym w rozumieniu Ustawy z dnia 29.11.2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz. U. Nr 229, poz. 2315 z 2004 r.). Złożenie zlecenia spedycyjnego przez Zleceniodawcę jest równoznaczne z oświadczeniem, że przesyłka nie zawiera takich towarów.

Art. 9.

§ 1. Spedytor ma ponadto prawo odmówić wykonania usługi w przypadku:

- a) niemożności jej wykonania z uwagi na działanie siły wyższej bądź klęski żywiołowej;
- b) gdy Zleceniodawca nie dostarczył Spedytorowi, dokumentów, o których mowa w art. 6 § 2 oraz art. 10 § 1, pomimo, że z przepisów prawa mających zastosowanie do usług spedycji i przewozu wynikał obowiązek ich dostarczenia;
- c) gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, iż deklaracja zawartości i/lub wagi nie zgadza się ze stanem faktycznym.
- d) gdy przesyłka posiadała lub nabyła właściwości uniemożliwiające lub znacznie utrudniające wykonanie usługi

§ 2. Spedytor może odmówić wykonania usługi, jeżeli Zleceniodawca zalega bądź kiedykolwiek zalegał z zapłatą jakiegokolwiek należności z tytułu uprzednio świadczonych usług przez PKP LHS Sp. z o.o. w Zamościu

lub figuruje w Krajowym Rejestrze Dłużników, bądź w rejestrze nierzetelnych kontrahentów grupy PKP

Art. 10.

§ 1. Zleceniodawca zobowiązuje się do wydania Spedytorowi wszelkich dokumentów wymaganych przez odpowiednie przepisy do należytego wykonania umowy spedycyjnej.

§ 2. W przypadku stwierdzenia, po przyjęciu przesyłki do spedycji, naruszenia przez Zleceniodawcę postanowień art. 8 § 2, zapłaci on karę umowną w wysokości pięciokrotnej kwoty należnej Spedytorowi z tytułu opłaty spedycyjnej.

§ 3. Zleceniodawca zapłaci karę umowną w wysokości **100%** wartości całej usługi w przypadku :

- a) wypełnienia listu przewozowego niezgodnie z instrukcją wysyłkową,
- b) wykorzystania lub użycia przez Zleceniodawcę instrukcji wysyłkowej niezgodnie z przeznaczeniem,
- c) wykorzystania lub użycia instrukcji wysyłkowej przez osobę trzecią, nie poinformowania Zleceniobiorcy o szczególnych cechach przesyłki lub spowodowania wykonania usługi spedycyjnej towaru innego lub o innych właściwościach fizycznych lub prawnych niż określony w zamówieniu spedycyjnym

§ 4. Zapłata kary, o której mowa w § 2 lub § 3 niniejszego artykułu, nie pozbawia Spedytora prawa dochodzenia odszkodowania przewyższającego jej wysokość na zasadach ogólnych.

Art. 11.

§ 1. Przed przyjęciem przesyłki do obsługi spedycyjnej Spedytor może żądać od Zleceniodawcy jej otwarcia w celu sprawdzenia, czy przesyłka odpowiada oświadczeniom Zleceniodawcy, zawartym w zleceniu spedycyjnym, w szczególności czy zadeklarowana wartość odpowiada rzeczywistej i czy nadawana przesyłka nie podlega wyłączeniu z usług spedycyjnych oraz w celu sprawdzenia zabezpieczenia wewnątrz opakowania.

§ 2. Zleceniodawca przyjmuje do wiadomości, iż Spedytor na żądanie władz lub w innych okolicznościach uzasadniających domniemanie działania wbrew niniejszej Umowie lub też aktu niezgodnego z obowiązującymi porządkiem prawnym, ma prawo otworzyć przesyłkę i sprawdzić jej zawartość także po jej przyjęciu.

Art. 12.

Przyjęcie przez Spedytora przesyłki do obsługi spedycyjnej nie uzasadnia domniemania, iż jej opakowanie i zawartość odpowiadało warunkom określonym w art. 7 § 2 oraz art. 8 § 2 niniejszych Ogólnych Warunków Spedycyjnych.

Art. 13.

Zleceniodawca ma obowiązek zamieścić na przesyłce bądź jej opakowaniu podany w zleceniu spedycyjnym adres, który musi być czytelny, bez śladów wycierania lub skreśleń, a w szczególności musi posiadać kod pocztowy. Spedytor może zwolnić Zleceniodawcę z powyższego obowiązku na podstawie wyraźnego pisemnego oświadczenia.

Art. 14.

Udzielenie Spedytorowi zlecenia na rachunek osoby trzeciej nie zwalnia Zleceniodawcy od obowiązku zapłaty należności związanych z wykonywaniem umowy spedycyjnej.

Art. 15.

Zajęcie, utrata przesyłki spowodowana siłą wyższą, przepadek (konfiskata) lub inne akty władz państwowych dotyczące przesyłki nie mają wpływu na roszczenia Spedytora wobec Zleceniodawcy, o ile nie były następstwem rażącego zaniedbania ze strony Spedytora.

Rozdział VI

Obowiązki i odpowiedzialność Spedytora

Art. 16.

§ 1. Spedytor jest zobowiązany wykonywać swoje czynności zgodnie z zawartą umową spedycyjną i zleceniem spedycyjnym. W przypadku konieczności podjęcia działań nie objętych zleceniem Spedytor powinien kierować się dobrem towaru, zachowaniem należytej staranności i obowiązującymi przepisami prawa.

§ 2. W przypadku, gdy realizacja procesu spedycyjnego będzie niemożliwa w sposób ustalony w zleceniu spedycyjnym z przyczyn niezależnych od Spedytora, Spedytor niezwłocznie poinformuje Zleceniodawcę o takiej okoliczności, wyznaczając Zleceniodawcy termin do udzielenia dalszych zleceń oraz złożenia oświadczenia co do pokrycia kosztów związanych z wykonaniem takich zleceń.

§ 3. W przypadku braku w zleceniu jednoznacznych, wystarczających i wykonalnych instrukcji lub szczególnych uzgodnień, Spedytor ma wolny wybór czasu, sposobu wysyłki, rodzaju przewozu i taryf. Spedytor działa w każdym przypadku uwzględniając dobro towaru, lecz na ryzyko i rachunek Zleceniodawcy.

§ 4. Spedytor nie jest obowiązany do odbioru przesyłki bez dokumentów do tego uprawniających, a jeżeli czyni to na życzenie Zleceniodawcy ma prawo żądać w zamian wystarczających gwarancji i w oczekiwaniu na nie zatrzymać przesyłkę lub dokumenty oraz ma prawo do odszkodowania za koszty stąd wynikłe.

§ 5. Jeżeli Spedytor obowiązany jest do wysyłania dokumentów za potwierdzeniem, to uzyskanie potwierdzenia nadania zwalnia Spedytora od odpowiedzialności za nie doręczenie lub opóźnienie w doręczeniu dokumentów. Bez pisemnego zlecenia Spedytor nie ma obowiązku ubezpieczenia wysyłanych dokumentów.

§ 6. Odbierając przesyłkę, Spedytor lub przez niego upoważniona osoba obowiązana jest sprawdzić czy przesyłka dostarczona została w stanie nienaruszonym, bez braków lub uszkodzeń i w zgodności z towarzyszącymi jej dokumentami (konosament, list przewozowy, itp.).

§ 7. Jeżeli przesyłka składana jest do magazynu należącego do osób trzecich, sprawdzenia stanu i zgodności z dokumentem przewozowym dokonuje składownik.

§ 8. W razie stwierdzenia uszkodzenia lub braku w przesyłce, braku plomb i innych zabezpieczeń Spedytor zabezpiecza prawa Zleceniodawcy w stosunku do osób trzecich odpowiedzialnych za stwierdzone braki lub uszkodzenia, powiadamiając o tym Zleceniodawcę.

§ 9. Poświadczenie odbioru przesyłki wydane przez Spedytora stwarza domniemanie przyjęcia jej przez Spedytora w takim stanie, jak to uwidoczniło w poświadczeniu.

Art. 17.

Spedytor ma prawo sprzedać, unieszkodliwić lub zniszczyć towar, którego właściwości mogą spowodować niebezpieczeństwo powstania szkody na osobie, mieniu lub szkody w środowisku naturalnym, a Zleceniodawca nie podjął, pomimo wezwania, działań mających zapobiec szkodzie. Ponadto Spedytor ma prawo sprzedać, unieszkodliwić lub zniszczyć wyżej wymieniony towar w przypadku bezpośredniego niebezpieczeństwa dla innych towarów, osób, środowiska naturalnego, a także w przypadku, kiedy wymaga tego interes Zleceniodawcy.

Art. 18.

Spedytor ma obowiązek sprawdzenia, czy należności podusługodawców zatrudnionych przez Spedytora przy wykonywaniu zlecenia obliczone są prawidłowo. W razie stwierdzenia nieprawidłowości, Spedytor obowiązany jest złożyć bez zwłoki reklamację. Zleceniodawca obowiązany jest zwrócić Spedytorowi jego wydatki związane z reklamacją.

Art. 19.

§ 1. Spedytor ponosi odpowiedzialność za szkodę wynikłą z nie wykonania lub nienależytego wykonania czynności spedycyjnych, wynikających z umowy spedycji, jeżeli szkoda wynika z jego winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa.

§ 2. Spedytor jest odpowiedzialny za podwykonawców i dalszych spedytorów, którymi posługuje się przy wykonaniu zlecenia, chyba że nie ponosi winy w wyborze.

§ 3. Spedytor zobowiązany jest do podjęcia wszelkich czynności mających na celu umożliwienie Zleceniodawcy dochodzenia roszczeń od osób biorących udział w wykonaniu zlecenia, chociaż za ich działanie lub zaniechanie działań nie ponosi odpowiedzialności. Na podstawie cesji praw Spedytor dochodzi tych roszczeń na ryzyko i koszt Zleceniodawcy.

Art. 20.

§ 1. Spedytor posiadający status przewoźnika ma prawa i obowiązki określone przepisami prawa odnoszącymi się do danego rodzaju transportu lub usługi, jak również dodatkowymi warunkami uzgodnionymi umownie lub przy braku warunków umownie uzgodnionych - uznanymi powszechnie warunkami mającymi zastosowanie w danym rodzaju transportu lub usługi.

§ 2. Działając jako operator transportu multimodalnego spedytor odpowiada zgodnie z warunkami konosamentu odnoszącego się do tego rodzaju transportu-

Rozdział VII

Ograniczenia i wyłączenia odpowiedzialności Spedytora

Art. 21.

Spedytor nie ponosi odpowiedzialności za:

1. przesyłki wartościowe i towary niebezpieczne, jeśli nie zostały zadeklarowane i zaakceptowane przez spedytora w zawartej umowie lub nie zostały ubezpieczone;
2. stratę spowodowaną opóźnieniem w dostawie przesyłki, chyba że zobowiązał się do dostarczenia jej w określonym terminie;
3. stratę pośrednią i jej następstwa, np. utratę zysku, utratę rynku, itp.;
4. za ubytek wagi w towarach masowych wynikający z ich właściwości, nie przekraczający granic określonych współczynnikami korygującymi dotyczącymi ubytków naturalnych, które zawarte są w Umowie o Międzynarodowej Komunikacji Towarowej SMGS oraz Regulaminie Przewozu Przesyłek Towarowych PKP CARGO S.A.
5. skutki czynności ładunkowych organizowanych przez Zleceniodawcę, Odbiorcę lub inne podmioty.

Art. 22.

1. Spedytor nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia lub zwrot, gdy nie nastąpiły one z winy Spedytora, a w szczególności jeśli:

- a) przesyłka została źle zaadresowana (np. błąd w nazwisku, nazwie firmy, ulicy, numerze lub miejscowości odbiorcy);
- b) adresat zmienił miejsce zamieszkania lub siedziby (w przypadku firmy);
- c) zawartość faktyczna przesyłki nie zgadza się z zawartością;
- d) waga przesyłki nie zgadza się z wagą deklarowaną.

Art. 23.

Przeszkody niezależne od Spedytora lub innej osoby działającej na jego zlecenie (zarządzenia władz państwowych, wypadki żywiołowe, strajki, itp. oraz inne określane mianem siły wyższej) uniemożliwiające wykonanie w całości lub części obowiązków Spedytora, zwalniają go na czas trwania tych przeszkód od odpowiedzialności za terminowe wykonanie umowy spedycji. O powstaniu tych przeszkód Spedytor winien bez zwłoki zawiadomić Zleceniodawcę. Gdy trwanie tych przeszkód przedłuża się nadmiernie, Spedytor może odstąpić od umowy, nawet gdy jest ona już częściowo wykonana. Jednakże przed odstąpieniem od umowy Spedytor obowiązany jest zabezpieczyć przesyłkę i interes Zleceniodawcy w porozumieniu z nim, gdy porozumienie napotyka trudne do przezwyciężenia przeszkody Spedytor zabezpiecza przesyłkę uwzględniając dobro towaru, lecz na ryzyko i koszt Zleceniodawcy. W razie odstąpienia Spedytora od umowy, z przyczyn wyżej podanych, należy mu się zwrot wydatków poniesionych w związku z wykonywaniem umowy oraz stosowna część wynagrodzenia za dokonane czynności.

Rozdział VIII

Przeładunek

Art. 24

§ 1. Spedytor będzie przeładowywał towary z wagonów szerokotorowych na samochody lub wagony normalnotorowe, lub odwrotnie w ilościach i na

warunkach określanych każdorazowo przez Zleceniodawcę w zleceniu spedycyjnym

§2. Zleceniodawca będzie zlecał wykonanie czynności związanych z przeładunkiem, oraz powiadamiał Spedytora o nadchodzącej przesyłce przynajmniej na 24 godz. przed planowanym rozpoczęciem przeładunku.

§ 3. Spedytor ponosi odpowiedzialność za należyte wykonanie czynności przeładunkowych, oraz za utratę, ubytek lub uszkodzenie przesyłki powstałe od chwili przyjęcia jej do przeładunku.

§ 4. W uzasadnionych przypadkach Zleceniodawca będzie dokonywał ważenia oraz tarowania wagonów po rozładunku celem prawidłowego rozliczenia towaru przy czym za ubytek wagi w towarach masowych wynikający z ich właściwości, nie przekraczający granic określonych współczynnikami korygującymi dotyczącymi ubytków naturalnych, które zawarte są w Regulaminie Przewozu Przesyłek Towarowych PKP LHS sp. z o.o., oraz Umowie o Międzynarodowej Komunikacji Towarowej SMGS , Zleceniobiorca nie ponosi odpowiedzialności.

§ 5. Spedytor odpowiada za towar i wagony dostarczone do przeładunku od momentu podstawienia wagonów na punkt przeładunkowy do czasu zabrania wagonów.

§ 6. Spedytor nie odpowiada za straty ilościowe i jakościowe, które powstaną z powodu podstawienia wagonów wadliwych lub nieodpowiednich.

§ 7. Spedytor nie ponosi odpowiedzialności za ilość towaru i uszkodzenia wagonów które nastąpiło w czasie transportu do miejsca rozładunku.

§ 8. Strony ustalają, że Spedytor nie ponosi odpowiedzialności za szkody i nieterminowe dostawy towaru wynikłe z przyczyn leżących po stronie Zleceniodawcy

Rozdział IX

Ubezpieczenia

Art. 25.

§ 1. Na pisemne zlecenie Zleceniodawcy każda przesyłka przyjęta do obsługi spedycyjnej może być ubezpieczona na warunkach określonych w

umowie zawartej pomiędzy Spedytorem a ubezpieczycielem. Umowa ta znajduje się w siedzibie Spedytora w Zamościu, 22 - 400 Zamość, ul. Szczepkowska 11 (Siedziba); na żądanie Zleceniodawcy kopie umowy są mu udostępniane.

§ 2. Zgłoszenie do ubezpieczenia następuje na podstawie pisemnego oświadczenia przez Zleceniodawcę w zleceniu spedycyjnym woli ubezpieczenia, rodzaju przedmiotu stanowiącego ubezpieczaną przesyłkę, określenia jego wartości do ubezpieczenia.

§ 3. Zleceniodawca podpisując oświadczenie, o którym mowa w § 2 niniejszego artykułu, oświadcza tym samym, iż zapoznał się z warunkami umowy ubezpieczeniowej i akceptuje je jako obowiązujące.

§ 4. Brak podpisu Zleceniodawcy pod oświadczeniem, o którym mowa w § 2 niniejszego artykułu, uważany jest za rezygnację Zleceniodawcy z ubezpieczenia przesyłki.

§ 5. Jeżeli Zleceniodawca nie ubezpieczy przesyłki, odpowiedzialność Spedytora jest ograniczona wyłącznie do odpowiedzialności za zawinione zagubienie, ubytek lub uszkodzenie przesyłki, przy czym odpowiedzialność ta ograniczona jest do rzeczywistej wartości przesyłki. Spedytor nie ponosi odpowiedzialności z tytułu nie wykonania lub nienależytego wykonania usługi, polegającej na utracie korzyści, zysków lub dochodów, zarówno w stosunku do Zleceniodawcy, jak i osób trzecich.

Rozdział X

Składowanie

Art. 26.

§ 1. Spedytor zawiera umowy składu w imieniu i na rzecz Zleceniodawcy w oparciu o otrzymane zlecenie spedycyjne. Spedytor składając powierzone mu przesyłki w składach swoich lub osób trzecich obowiązany jest zawiadomić o tym zleceniodawcę podając nazwę składu oraz warunku składowania.

§ 2. Zleceniodawca ma prawo zapoznać się z warunkami składowania. Powinien on niezwłocznie zgłosić zastrzeżenie, odnośnie składowania

towaru lub wyboru składu, jeśli takie zaistnieją. Jeżeli z tego nie skorzysta, rezygnuje tym samym z wszystkich ewentualnych zarzutów dotyczących rodzaju i sposobu składowania, o ile wybór składu i składowanie odbywają się z zachowaniem należytej staranności spedytora.

§ 3. Zleceniodawcy nie wolno wykonywać żadnych czynności związanych z towarem bez powiadomienia Spedytora. Jeżeli Zleceniodawca nie zastosuje się do tego obowiązku Spedytor może uchylić się od odpowiedzialności za później stwierdzone szkody.

§ 4. Jeżeli odbiorca nie odbiera przesyłki w miejscu przeznaczenia, lub jeżeli przesyłka zostanie zatrzymana podczas przewozu w skutek okoliczności niezawinionych przez Spedytora, wówczas przesyłka zostanie oddana na skład na koszt i ryzyko Zleceniodawcy. Spedytor jest obowiązany poinformować o tym niezwłocznie Zleceniodawcę (w każdym przypadku) oraz ubezpieczyciela (jeżeli ubezpieczał towar w transporcie) o nieprzewidzianym składowaniu w trakcie przewozu.

§ 5. Jeżeli Spedytor czasowo składowuje przesyłkę w magazynie należącym do strony/osoby trzeciej, w jego stosunkach ze Zleceniodawcą obowiązują te same zasady, które obowiązują w stosunkach pomiędzy Spedytorem a wspomnianą stroną/osobą trzecią. Na życzenie Zleceniodawcy Spedytor zobowiązany jest wysłać mu warunki składowania.

§ 6. Jeżeli towar jest zagrożony zepsuciem, Zleceniodawca zobowiązany jest niezwłocznie udzielić Spedytorowi instrukcji co do dalszego postępowania z towarem. Jeżeli Zleceniodawca nie udzieli instrukcji co do dalszego postępowania z towarem Spedytor może postąpić w sposób określony w § 14.

Rozdział XI

Wynagrodzenie spedytora, zwrot poniesionych kosztów i wydatków

Art. 27.

§ 1. Spedytorowi należy się wynagrodzenie od Zleceniodawcy za wykonanie zawartej umowy spedycyjnej.

§ 2. Za usługi nie przewidziane umową, ale wykonane po uzgodnieniu ze Zleceniodawcą należy się spedytorowi stosowne wynagrodzenie, a ponadto zwrot poniesionych dodatkowo kosztów i wydatków.

§ 3. 1. Spedytor może zastosować zabezpieczenie zapłaty należności wynikających z umowy.

2. Rodzaj zabezpieczenia ustala Komisja pod przewodnictwem Głównego Księgowego, po dostarczeniu przez Zleceniodawcę dokumentów, o których mowa w art. 4 § 5 ust. 1, i bezzwłocznie podawana jest Zleceniodawcy w formie pisemnej.

§ 4. Po wykonaniu umowy spedycyjnej Spedytor wystawia fakturę VAT obejmującą wynagrodzenie Spedytora za wykonanie umowy spedycyjnej, opłaty związane z realizacją umowy spedycyjnej, zwrot kosztów i wydatków poniesionych przez Spedytora przy wykonywaniu umowy spedycyjnej.

§ 5. Zleceniodawca zobowiązuje się do uiszczenia należności, o której mowa w § 4 niniejszego artykułu, w terminie 14 dni od wystawienia faktury, w formie przelewu bankowego na rachunek bankowy Spedytora podany w umowie spedycyjnej.

§ 6. Niezależnie od zapłaty należności, o których mowa w niniejszym artykule, Zleceniodawca zobowiązuje się zwrócić Spedytorowi wszystkie inne wydatki, które Spedytor musiał ponieść w celu należytego wykonania umowy spedycyjnej.

§ 7. Termin uważa się za zachowany, jeżeli należności wynikające z faktury wpłyną na wskazany w fakturze rachunek bankowy Spedytora najpóźniej w ostatnim dniu terminu zapłaty.

§ 8. Do przeliczeń na polskie złote należności wyrażonych w walutach obcych Spedytor stosuje średni kurs NBP (opublikowany w dzienniku Rzeczpospolita) obowiązujący w dniu wystawienia faktury VAT.

§ 9. W przypadku przeniesienia przez Zleceniodawcę obowiązku zapłacenia opłaty za umowę spedycyjną oraz inne usługi związane z jej wykonaniem na Odbiorcę, Zleceniodawca zobowiązuje się, w przypadku odmowy zapłaty przez Odbiorcę, do uregulowania wszelkich opłat i wydatków z tym związanych.

§ 10. Spedytor może również uzależnić dalsze wykonanie umowy od natychmiastowego zwrotu dokonanych już wydatków lub poniesionych kosztów.

Art. 28.

Wobec roszczeń Spedytora wynikających z umowy spedycji, z umowy przewozu i związanych z tym roszczeń poza umownych, dopuszcza się potrącenia lub zatrzymania jedynie za pisemną zgodą Spedytora.

Rozdział XII

Zabezpieczenie płatności należności

Art. 29.

§ 1. Spedytor może stosować zabezpieczenie zapłaty należności wynikających z umowy spedycyjnej wobec każdego z Klientów, a w szczególności wobec klientów którzy:

- a) nie uzyskali na podstawie przedłożonych dokumentów pozytywnej oceny wiarygodności
- b) istnieje domniemanie, że nie będą regulowali należności w wyznaczonym terminie
- c) mają swoją siedzibę poza granicami RP,

§ 2. Tytułem zabezpieczenia należności przewozowych na wypadek nieterminowej zapłaty dopuszcza się następujące formy zabezpieczenia:

- a) w pieniądzu - jednorazowa wpłata przed zawarciem umowy,
- b) gwarancję bankową/ubezpieczeniową - nieodwołalną, bezwarunkową z klauzula "na pierwsze żądanie"
- c) notarialne oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji, zgodnie z art. 777 kpc,
- d) weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.
- e) przedpłatę

§ 3. Wysokość zabezpieczenia może być weryfikowana przez Spedytora w każdym czasie - zabezpieczenie będzie ustalone w nowej wysokości. Uzupelnienie zabezpieczenia do nowej wymaganej wysokości winno nastąpić nie później niż w ciągu 7 dni od otrzymania przez Klienta

zawiadomienia od Spedytora o podwyższeniu zabezpieczenia - pod rygorem natychmiastowego rozwiązania umowy bez wypowiedzenia.

§ 4. Złożone zabezpieczenie winno charakteryzować się nieodwołalnością i bezwarunkowością.

§ 5. Oceny wiarygodności finansowej klientów oraz kwotę i rodzaj zabezpieczenia ustala Komisja pod przewodnictwem Głównego Księgowego.

§ 6. Zabezpieczenie winno być przedłożone nie później niż w dniu podpisania umowy przez Zleceniodawcę.

§ 7. W przypadku niedotrzymania terminu zapłaty Spedytor w okresie 5 dni roboczych po upływie terminu zapłaty zawiadamia Zleceniodawcę o stwierdzeniu zaległości płatniczych, wraz z informacją, że po upływie następnych 10 dni roboczych należność zostanie rozliczona z zabezpieczenia.

§ 8. Nie odnowienie zabezpieczenia do ustalonej w umowie wysokości w terminie do 14 dni od daty jego wykorzystania, upoważnia Spedytora do natychmiastowego rozwiązania umowy bez wypowiedzenia.

Art. 30.

W przypadku uzasadnionych wątpliwości Spedytora czy wartość towaru zabezpiecza jego roszczenia, jest on upoważniony do wyznaczenia Zleceniodawcy odpowiedniego terminu, w którym ten może zabezpieczyć roszczenia Spedytora, w sposób wskazany przez Spedytora. Jeżeli Zleceniodawca nie zastosuje się do tego żądania, Spedytor jest upoważniony do rozwiązania umowy spedycyjnej bez zachowania okresu wypowiedzenia.

Rozdział XIII

Prawo zastawu

Art. 31.

§ 1. Dla zabezpieczenia ściągalności należności (bieżących i zaległych) Spedytor ma prawo do zatrzymania przesyłki i/lub dokumentów do czasu zapłaty tych należności.

§ 2. Spedytorowi przysługuje również prawo zastawu na przesyłce, dokumentacji i środkach płatniczych, które pozostają lub znajdują się w jego dyspozycji z jakiegokolwiek powodu lub w jakimkolwiek celu, w przypadku istnienia lub możliwości zaistnienia roszczeń Spedytora wobec Zleceniodawcy i/lub właściciela lub innej osoby żądającej ich wydania.

§ 3. Jeżeli zgodnie ze zleceniem spedycyjnym Zleceniodawcy przesyłka ma być postawiona do dyspozycji strony trzeciej lub stronie trzeciej przekazana, Spedytor może także skorzystać z prawa zastawu na przesyłce.

§ 4. Wszelkie koszty związane z zastawem przesyłki i/lub dokumentów obciążają przesyłkę.

Rozdział XIV

Reklamacje

Art. 32.

§ 1. Wszelkie reklamacje związane z wykonaniem umowy spedycyjnej przyjmowane są w Siedzibie Spedytora.

§ 2. Podmiotami uprawnionymi do zgłoszenia reklamacji są:

- a) Zleceniodawca;
- b) Odbiorca w przypadku, gdy Zleceniodawca zrzeknie się na jego rzecz swego prawa do dochodzenia roszczeń, zwani dalej Reklamującym;

§ 3. Wszelkie reklamacje dotyczące stwierdzonego ubytku lub uszkodzenia przesyłki winny być zgłoszone pisemnie w terminie 6 (sześciu) dni od dnia odbioru przesyłki pod rygorem utraty prawa do ewentualnych roszczeń. W terminie 7 dni od dnia zgłoszenia reklamacji Reklamujący zobowiązany jest dostarczyć wszelkie dokumenty niezbędne do rozpatrzenia jego reklamacji.

§ 4. Reklamacje zgłoszone po terminie, reklamacje nieściśle lub niekompletne, reklamacje uzupełnione po terminie lub reklamacje wniesione przez osobę nieuprawnioną traktuje się jak nie wniesione.

§ 5. Zgłoszenie reklamacji powinno zawierać:

- a) nazwę albo imię i nazwisko oraz adres Reklamującego;

- b) tytuł reklamacji;
- c) kwotę roszczenia i dokumentny uzasadniające dochodzenie roszczenia w zgłoszonej wysokości;
- d) kopię zlecenia spedycyjnego;
- e) kopię oferty Spedytora;
- f) dowody uiszczenia wszelkich opłat i należności na rzecz Spedytora ;
- g) wykaz załączonych dokumentów;
- h) podpis Reklamującego zgodnego z zasadami jego reprezentacji, określonymi przez właściwe przepisy prawa obowiązującego w kraju, w którym Reklamujący ma siedzibę/miejsce zamieszkania..

§ 6. Po rozpatrzeniu reklamacji Spedytor powiadamia na piśmie Reklamującego, w terminie 14 dni od otrzymania pełnej dokumentacji reklamacji, o uznaniu, częściowym uznaniu lub oddaleniu reklamacji. W każdym z powyższych przypadków powiadomienia zawiera:

- a) określenie sposobu załatwienia reklamacji, w tym ewentualną kwotę odszkodowania oraz termin i sposób jej przekazania;
- b) uzasadnienie sposobu załatwienia reklamacji, w przypadku nie uznania części lub całości roszczeń Reklamującego.

§ 7. Zleceniodawcy nie przysługuje prawo potrącenia kwot roszczenia od aktualnych, przeszłych bądź przyszłych zobowiązań wobec Spedytora.

§ 8. Postanowienia § 1-7 niniejszego artykułu mają odpowiednie zastosowanie także w przypadku roszczeń związanych z nie doręczeniem, zagubieniem, uszkodzeniem przesyłki, o ile odpowiedzialność z tego tytułu ponosi Spedytor.

Art. 33.

§ 1. Wypłacone przez Spedytora odszkodowanie, należne osobie uprawnionej z tytułu zawartej umowy spedycji, ograniczone jest do zwykłej wartości towaru, określonej w fakturze handlowej, a w razie jej braku, określonej w kolejności na podstawie ceny giełdowej, rynkowej lub w oparciu o normalną wartość rzeczy tego samego rodzaju i jakości.

§ 2. Limity odpowiedzialności i wysokości odszkodowania, należnego od Spedytora, posiadającego status przewoźnika, określają przepisy właściwe dla danego rodzaju transportu.

Rozdział XV

Przedawnienie roszczeń

Art. 34.

§ 1. Roszczenie z umowy spedycji przedawnia się z upływem jednego roku.

§ 2. Przedawnienie zaczyna biec:

1. W przypadku roszczeń z tytułu uszkodzenia lub braków w przesyłce - od dnia jej dostarczenia;
2. W przypadku całkowitej utraty przesyłki lub dostarczenia jej z opóźnieniem - od dnia w którym przesyłka miała być dostarczona;
3. We wszystkich innych przypadkach - od dnia wykonania umowy.

Art. 35.

W przypadku gdy Spedytor nabywa status przewoźnika, roszczenia z przewozu przedawniają się według przepisów prawnych krajowych i międzynarodowych regulujących to zagadnienie

Rozdział XVI

Właściwość sądów

Art. 36.

W przypadku braku odmiennej umowy stron, spory wynikające z umów spedycji do których mają zastosowanie niniejsze Ogólne Warunki Spedycyjne, podlegają rozstrzygnięciu:

1. W przypadku gdy obie strony posiadają siedzibę (miejsce zamieszkania) w Polsce, przez właściwe polskie sądy zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie ogólnymi przepisami,
2. W przypadku, jeśli jedna ze stron ma siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą, właściwość sądu określa umowa stron, a w jej braku odpowiednie przepisy prawa.

Rozdział XVII
Postanowienia końcowe

Art. 37.

Niniejsze Ogólne Warunki Spedycyjne znajdują się w Siedzibie Spedytora oraz na stronie internetowej Spedytora i Zleceniodawca jest zobowiązany do zapoznania się z nimi przed zawarciem umowy spedycyjnej.

Art. 38.

W przypadku braku odmiennego porozumienia stron właściwe jest prawo polskie.

Art. 39.

1. Powyższe Ogólne Warunki Spedycyjne wchodzi w życie z dniem przyjęcia przez Zarząd PKP LHS sp. z o. o. i mają zastosowanie do usług spedycyjnych realizowanych od 01 stycznia 2009 r.
2. PKP LHS sp. z o. o. zastrzega sobie możliwość wprowadzenia zmian do Ogólnych Warunków Spedycyjnych lub sporządzenia nowych Ogólnych Warunków Spedycyjnych w dowolnym czasie.
3. Zmiany Warunków określone w ust. 2 następować będą po wcześniejszym ogłoszeniu.